

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
 Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
 Rokopisi se naj pošljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
 Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
 Stane četrletno: 1 šiling.
 celoletno: 4 šilinge.
 Za Jugoslavijo
 četrletno: Din. 25.—
 celoletno: Din. 100.—
 Pozamezna številka 10 grošev.

Sprememba ustave.

Ni dvoma, da ima 18. oktober 1929, na kateri dan je kancler Schober predložil parlamentu osnutke ustavne reforme, zgodovinski pomen, ker postal bo mejnik v avstrijskem političnem življenju. Zakonski predlogi so splošno presenetili, ker ni bilo pričakovati, da bo vlada mogla v 23. dneh svojega obstanka izdelati ustavno reformo s tako radikalnimi spremembami, saj so na sedanji ustavi delali dve leti. Tudi se ni pričakovalo, da bo tvorila ustavna sprememba tako velik korak nazaj v bivši cesarski režim. Vse, kar so zahtevale stranke v teku let, kar so v zadnjih mesecih zahtevali voditelji domovinskih bramb, grozeč s pučom in nasiljem, vse to se je v kratkih treh tednih predelalo v ustavni predlog.

Kancler Schober je ob tej priliki podal izjavo, v kateri je povdaril potrebo, da se ti zakoni čim prej sprejmejo, pri tem pa vendar temeljito proučijo. Ti zakoni tvorijo predpogoji za gospodarski, kulturni in politični razvoj, ker po sedanjih stopinjah ni mogoče napredovati. Ustavna reforma vsebuje ojačenje državne moči, depolitizacijo uprave in sodstva, ureditev položaja Dunaja in šolstva, deželne in stanovske svete, ki naj bodo prehodna uredba za stanovsko zastopstvo, ker doslej še ni ugotovljena številčna moč stanov. Niti kmečkih zborov še ni v vseh zveznih deželah.

Zvezni predsednik dobi pravico, da izdaja predlog vlade prehodne odredbe, ki spreminjajo zakone, če državni zbor tega zakona ne more sprejeti pravočasno in bi vsled tega imela trpeti država. Odredbe se morajo predložiti takoj parlamentu, ki lahko zahteva, da se takoj ukinejo. Te odredbe ne smejo biti proti ustavnim določbam in tudi nobenemu ne smejo nalagati trajnega bremena.

Volilna pravica se omeji: za aktivno volilno pravico je potrebna starost 21. let, doslej 20, in za pasivno 29 let. Vpelje se volilna dolžnost, to je, da bo moral vsak k volitvi. Volilni imeniki se bodo morali razpoložiti v novembru vsakega leta. Tudi volilna pravica v občinski zastope se omeji. Kot predpogoji za volilno pravico se sme določiti enoletno stalno bivanje v občini.

Število poslancev se sploh zniža. Pravijo, da vsled tega, ker jih je preveč in pridejo predrago. Nekdo pa je izračunal, da bi se s tem denarjem, ki ga je izgubila poštna hranilnica pri Bodenkreditanstalt, vzdrževalo odvišne poslance lahko tričetrt stoletja in da je prihranek pri tem čisto majhen. Na 30.000 prebivalcev odpade en državnozborni mandat. Deželni zbor mora obsegiati 24 poslancev. Na Koroškem jih bo 30. Deželna vlada sme sestojati iz štirine poslancev; na Koroškem tedaj iz 7 članov, največ pa iz 8. Člani deželne vlade se ne volijo po proporciju, temveč po načelu večinskih volitev.

Zvezni predsednik more razpustiti parlament. V tem slučaju pa se morajo izvršiti nove volitve tako hitro, da se v 60. dneh po razpustu sestane že novi državni zbor.

Kar se tiče zvezinega proračuna, sme vlada pobirati davke kar sama, če parlament proračuna ne sprejme pravočasno. Vlada pa sme v sporazumu z glavnim odborom izdati tudi en milijon S. S tem izgubi parlament svojo največjo pravico.

Zveznega predsednika voli ljudstvo. Volitev je obvezna. Če ljudstvo zveznega predsednika ni izvolilo, ga voli zvezni zbor, ki sestoji iz državnega zbora, deželskega in sta-

novskega sveta, članov deželnih vlad in dunajskega mestnega senata; zvezni zbor ima tudi pravico, da napove vojno. Zvezni predsednik mora biti 35 let star. Voli se za 7 let. Volilci pa ga z ljudskim glasovanjem lahko tudi odstavijo.

Zvezni predsednik imenuje zveznega kanclerja in člane vlade in jih odstavlja. Dobi tudi vrhovno poveljstvo nad zvezno vojsko. Drugače pa razpolaga z vojsko vojni minister. — Dosedanja porotniška sodišča se odpravijo in pritegnejo prisežniki, povečini pravniki. — Policija in zvezno orožništvo bo podrejeno pristojnemu zveznemu ministru. Na podlagi tega izgine dunajska mestna straža.

Deželni, mestni in okrajni šolski sveti bodo neposredno podrejeni zveznemu ministru. Za vso državo bo uveden edinstven šolski zakon in enotna cenzura za filme in gledališča.

Dunaj izgubi po novi reformi svoje izjemno stališče. Dosedaj je veljal kot samostojna zvezna dežela in njegov občinski zastop je imel značaj deželne zbornice. Znanost in Dunaj neposredno podrejen pristojnim ministrstvom in bo imel samo izvršujočo oblast, ne pa zakonodajne. Dunaj tudi ne bo več odločeval v drugi inštanci, temveč samo v prvi kot kako glavarstvo. Zvezni svet ni imel pravice nadzirati dunajske uprave in mestnega gospodarstva, znanost pa bo kontrolno izvrševal računski dvor. Vlada si pridržuje pravico davčnega nadzorstva, vpliv na dunajsko šolstvo in gradbeno politiko.

Prvo čitanje je pokazalo, da ni pričakovati pozitivnih uspehov parlamentarnih razprav ustavnega načrta, četudi soc. dem. brezpogojno predlogov ne odklanjajo. Pravijo, da sprejemajo boj, ki se jim je vsilil. Dejstvo je, da se po sedanji ustavi more spremeniti ustava le z dvetretjinsko večino in te brez soc. dem. ni. Dejstvo pa je tudi, da ustavni predlog ne pomeni napredka, temveč neverjetno nazadovanje. Z ozirom na položaj se da ustava sicer tudi vsiliti, vendar pa bi moglo imeti to kar najžalostnejše posledice za notranji mir in s tem za finančno in gospodarsko ravnovesje naše republike. Glavni namen tega predloga je, da za vedno odvzame socialnim demokratom vsak vpliv na politiko vlade. Temu namenu bodo služili predvsem vsi členi o zasilnih odredbah predsednika republike, ki bodo oropali manjšino v zbornici možnosti vsake učinkovite obrambe in nastopa proti vladi.

Krakovski „Čas“ piše o trenutnem položaju naše republike: Ni dvoma, da morajo notranjepolitični boji v Avstriji, če se ne bodo končali v najkrajšem času, kar pa ni verjetno, dovesti do posredovanja iz inozemstva. V tem primeru pa ni dvoma, da bi se po takem posredovanju ne mogel več vpostaviti sedanji položaj, ker bi tudi sosedje Avstrije, razen Švice, stavili razne politične in krajevne zahteve in da bi prišlo na dnevni red vprašanje priključitve, slovenske manjšine in Gradišča. Odgovorni politiki Avstrije naj si predočijo te morebitnosti že sedaj in naj pomislijo, da to državi ne bo prineslo koristi.

Čuvajmo našo zemljo! Posnemajmo Nemce!

Posestvo za posestvom prehaja v roke tujcev. Kot s trobento je treba vsem Koroščem zaklicati na ušesa: Ne prodajajte lepe koroške zemlje tujcem!

Kakšna nevhvaležnost nasproti našim pred-

nikom, ki so s tako skrbjo in brigo negovali, ob potu svojega obraza obdelovali in branili to lepo koroško zemljo! Prihruli so Turki, naši predniki so se bili z njimi in so s krvjo zapečatili svojo zvestobo do te zemlje. A mi naj jo izdamo in prodamo tujcem? To lepo zemljo domačo? Sramota vsem, ki prodajajo in izdajajo dedščino očetov! Čuvajmo lepo koroško zemljo in ne prodajajmo je tujcem!

Kajti tujci so, ki nakupujejo našo zemljo. Govoril sem s koroškim Nemcem. A rekel mi je: „To so čisto drugi ljudje. Oni ne spadajo med nas. To so nam po značaju, navadah in temperamentu popolnoma tuji ljudje.“ Večinoma tuji tudi po veri. In njim naj izdamo in prodamo svojo lepo zemljo? Kje je ljubezen do očetov in naših mamic, kje je ljubezen in hvaležnost do naših prednikov, ki so nam s tako skrbjo ohranili to zemljo in nam jo zapustili? Kje je ta prava in pristna domovinska ljubezen, ljubezen do tega, kar je in je bilo naše, ljubezen do dedščine naših očetov?

Izdajalec domovine je, kdor prodaja lepo koroško zemljo tujcem!

Nemec iz Nemčije mi je pravil: Pri nas ni tako. Pri nas vsak drži zemljo, ki jo je podedoval ali prejel od svojih prednikov. Vsakdo gleda, da ohrani svojemu rodu zemljo, na kateri mu je tekla zibelka in na kateri naj enkrat zatisne svoje trudne oči. — Storimo tudi mi tako! Posnemajmo Nemce! Držimo zemljo, pognojeno z znojem naših očetov, ohranimo jo našim potomcem!

Ne prodajajmo lepe koroške zemlje tujcem!

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. V zadnjem času so nekateri listi zopet začeli širiti vesti o slabem gospodarskem položaju in dvigu vlog. To je dovedlo do tega, da so 23. t. m. vlagatelji zopet pričeli dvigati svoje vloge in nakupovati tuje valute. Uradno se sedaj objavlja, da je to vznemirjenje brez vsake podlage, ker je šiling krit s 65 odstotki v zlatu. Ustavni spremenjalni predlogi so bili predloženi parlamentu, da pridejo na pravo mesto in se tisk in ljudstvo pomirita. Zvezni kancler in zvezna vlada sta odločena, da se izvede ustavna reforma zakonitim potom. Zdaj se bavi z njo ustavni odbor. Vsako motenje javnega miru pa bo vlada v kali zatrla. — Vlada je povedala, koliko more dati državnim uradnikom. Ker se je zvišala najemnina, dobijo za 2 odstotka višje plače. Trinajste plače vlada ne more dovoliti, pač pa jim izplača v decembru 30 odstotkov in v juniju 30 odstotkov prispevka, tedaj skupaj 60 odstotkov mesečne plače na leto. Do trinajste plače ne manjka veliko. Uradniki so s to ponudbo skrajno nezadovoljni, ker so pričakovali celo trinajsto mesečno plačo. Zaenkrat se bodo morali že zadovoljiti. — Predlogi o ustavnih reformi so bili odkazani ustavnemu odboru, ki se je posvetoval o njih na eni seji ter izvolil ščianski pododbor, ki bo razpravljal v tajnih sejah. Na ta način v razpravo ne bo mogel posegati ne tisk in hojne domovinske organizacije in razburjeni duhovi se bodo pomirili. Na seji ustavnega odbora je bil posebno značilen govor dr. Bauerja, ki je predlagal v imenu socialistov, da vse parlamentarne stranke skupno izslovesno izjavijo, da so odločene spor o reviziji ustave obravnati izključno na način, določen v ustavi in da bodo odklonila vsak poskus izvedbe revizije ustave potom državnega udara ali vsilitve od zgoraj. V kolikor bi se v posameznih vprašanjih ne dosegel sporazum, naj se razpi-

šejo nove volitve, pri katerih bo narod podal svoje končno mnenje. Dalje naj se sporazumejo vse stranke tekem pogajanj o spremembi ustave o tem, da se izvede brezpogojna notranja razorožitev in razpust vseh bojnih organizacij, katerekoli politične smeri. Vprašanje notranje razorožitve je v nerazdružljivi zvezi z uspehom spremembe ustave; dokler bodo obstajale te organizacije, ni upati na resnično pomirjenje kljub najbolje izvedenim ustavnim spremembam. Državna potreba zahteva, da se razpuste vse zasebne bojne organizacije, kar bo mogoče doseči le, ako bodo vse stranke to zahtevale.

Vladimir Gortan je bil 17. oktobra, to je 24 ur po obsodbi, ustreljen v hrbet nadaleč od Pulja. Na mesto usmrtitve so ga pripeljali Italijani v oklopnem avtomobilu, kakor se prevajajo najnevarnejše zverine. Takoj po obsojbi je prosil papeža za pomiloščenje in vložila se je tudi še posebna prošnja, a oboje brez uspeha. Obsodba se po italijanskih zakonih sploh ne da zagovarjati. To je spoznala cela Evropa in naperila proti Italiji najhujše očitke. Največje ogorčenje se je polastilo seveda Jugoslovancov, katerih tisk je dal tudi duška svoji ogorčenosti. To Italijanom seveda ni bilo po volji in so začeli hujskati proti Jugoslaviji. Italijanski poslanik v Beogradu se je celo tako daleč spozabil, da je proti temu ustmeno protestiral. Minister mu je dal pravičen odgovor, da na tisk nima vpliva. V treh večjih mestih so Jugoslovani imenovali ulice po Vladimiru Gortanu, na več krajih so se vršile zadušnice. Razburjenje se še sedaj ni poleglo. Italija si je s svojo nečloveško obsodbo v inozemstvu zelo škodovala in Gortan se bo prej ko slej častil kot narodni mučenik.

O dr. Stresemannu piše Coudenhove-Kalergi: Stresemann se ni bojeval za mir iz ljubezni do miru, temveč iz ljubezni do Nemčije. Ravnotako se ni bojeval za Evropo iz ljubezni do Evrope, temveč iz ljubezni do Nemčije. Vedel je, da je bodočnost Nemčije nerazdružljivo zvezana z Evropo in vedel je tudi, da Nemčija stoji in pade z bodočnostjo Evrope; vedel je pa, da je evropska politika Nemčije edino možna nacionalna politika. V tem smislu je bil Stresemann Evropec. In kakor se Bismarck v prospeh Nemčije ni odrekel svoji Prusiji, tako bi tudi Stresemann od svoje Nemčije nič ne oddal k volji Evrope. — Iz tega se vidi, kako Nemci pojmujejo Panevropo.

DOMAČE NOVICE

Uršulin sejem v Celovcu je bil nad vse dobro obiskan in živ. Cel dan se je kar trlo ljudi na Novem trgu in na Geyerjevem nasipu. Novi trg je nudil staro sejmsko lice: 250 stojnic z igračami, sladkarijami, obuvalom, oblekami, kuhinjskimi potrebščinami, perilom, suho robo, klobasami itd.; vmes vpitje in hvajenje manj vredne robe. Nova je bila stojnica s pečenimi ribami. Na Geyerjevem nasipu oglušujoče trobentanje, piskanje, vpitje in godba. Vse do zadnjega kotička zasedeno in gnječiča. Videti si mogel „damo z Marsa“ z 2 m dolgim vratom, najmočnejšega moža sveta, vedeževalko, živali, gugalnice, vrtiljake, streljšča, kegljišča itd. Tudi na živinskem trgu je bil promet prav povoljen. Živine je bilo dosti in tudi popraševanje veliko: 34 volov, 60 plemenskih krav, 20 pitanih, 13 telic, 400 plemenskih prašičev, 200 pitanih in 300 konj. Živina se je dobro prodajala. Nekateri so prodali že medpotoma. Cene: voli 1,20—1,40, plemenske krave 1,20—1,50, pitane 0,80—1, telice 1,10—1,30, plemenski prašiči 2,40—2,60, pitani 2,30—2,70, konji za klanje 0,25—0,35, S za kg žive teže. Slabše je bilo s konji: težki 800—1000 S, lahki 300—600 S, kočijaški 400—800 S.

Sveče. (Nepotrebno razburjenje.) Dne 6. oktobra se je tukaj blagoslovil spomenik za padle vojake. Ob tej priliki je prvič nastopil tudi naš pevski naraščaj. Prav pohvalno so se izražali o nastopu naših fantov tudi nemški gostje iz Celovca. Vidi se, da pravi Nemci spoštujejo tudi pesem drugega naroda, ko so naši sosedi drugega mnenja. Nekemu izobraženemu gospodu, ki ga je rodila slovenska mati na slovenski zemlji, nastop mladih fantov ni ugaljal. Razkačen je bil radi tega in dejal, da fantje, ki obiskujejo kmetijsko nadaljevalno šolo, ne smejo biti pri slovenskih pevcih, torej pri našem izobraževalnem društvu. Pravilno mu je nek srčen fant odgovoril, da bi najbrž to ne

bilo prepovedano, če bi bili pri kakem nemškem društvu. Temu gospodu gotovo še ni znano, da imamo v Celovcu prosvetnega referenta, ki je za to nastavljen, da podpira in pospešuje ljudsko izobrazbo. In izobraževalno društvo ima dati mladini ono izobrazbo, ki je šola noče dati in da se posebno fantje ohranijo poštenjaki in postanejo dobri člani človeške družbe. Naj bi se gospod rajše pobrigal za ono nesrečno mladino, ki se potaplja v alkoholu! Našim fantom pa priporočamo, da izpolnjujejo svoje dolžnosti, da ostanejo poštenjaki in se tesno oklenejo našega društva.

Denarna prenakazila izvršuje Hranilnica in posojilnica na Prevaljah in jo priporočamo vsem, ki imajo trgovske zveze z Jugoslavijo. Sprejema pa tudi hranilne vloge v dinarjih in šilingih in jih najugodnejše obrestuje. Denar je varno naložen, ker je zavod zadruga z neomejeno zavezo. Oglejte si tozadevni oglas v današnji številki!

Iz grebinjskega kota. (Draga drva.) Gosposka baron Helldorf je letos drva kar za polovico podražila. So mali posestniki, ki nimajo niti pedi gozda in morajo kupovati drva in steljo. Gosposka Helldorf se upira dati steljo, za drva pa je nastavila neverjetno visoko ceno. Mali kmet mora propasti, če naj plačuje drva po tej ceni. Odkod naj vzame denar? A pride še eno v poštev. Trdi se, da je nekoč zemlja, gozd pripadal kmetom. Kmet je v gozdu sekal drva, napravljaj steljo, pasel živino. Za prodajo les ni prišel v poštev. Zato je kmet prepustil gozd graščaku, da je ta plačeval davek, a kmet si je ohranil servitut do gozda. Za prav malenkostno odškodnino, ki jo je odrajtoval v naturalijah (par jaje, malo putra in podobno), je dobival iz gozda, kar je rabil. Kako pride kmet do tega, da naj bi plačeval zdaj drva iz gozda, ki ga je odstopil v zameno za servitutno pravico, po neverjetno visokih cenah? Ali hočete kmeta gospodarsko ubiti? In kaj je s servitutom? Stara pravica še ni umrla.

Št. Tomaž pri Celovcu. (Slovo.) Naš čg. župnik Ivan Brabenec je vzel slovo od svojih župljanov, ki so se v obilnem številu udeležili njegove zadnje sv. maše dne 29. septembra, ker je kot prošt podkrnoški prevzel svoj novi delokrog. Ganljivo je bilo in solze so blestele v obeh vsakega, ko je po 33letnem uspešnem delovanju v vinogradu gospodovem v skoro čisto slovenski župniji opominjal navzoče, naj ostanejo zvesti njegovim naukom v vsakem položaju. Šolarje, kot svoje ljubljence, je pozval, da sledijo njegovim besedam, ki jih je podajal kot katehet, da izpolnjujejo božjo besedo in dobro se jim bo godilo na zemlji. Kako priljubljenost in spoštovanje je vžival čg. župnik pri nas, je pokazal poslovljni večer dne 30. septembra. Veliko župljanov tudi iz sosednih far se je zbralo na ta večer v poslovnih prostorih hranilnega in posojilnega društva „Edinost“ v Št. Tomažu. Najprej je zapel moški pevski zbor, ki ga je nekoč vadil čg.

PODLISTEK

Kovač Franc:

Zadnji čarovniški proces na Važenbergu.

I.

Bilo je sredi meseca januarja leta 1715. Zimsko solnce je kmalu popoldne začelo zahajati za košati Brankovec in z zadnjimi zlatimi žarki obsevalo važenberško polje.

Gospod Sigmund, gospodar Važenberškega gradu, se je nahajal v veliki sobi prvega nadstropja, zamišljen v svoje gospodarske opravke. Stal je ob širokem pultu, prekladal in listal po debelih knjigah. Stopil je k starinski omari in vzel iz nje v usnje vezano knjigo dominikal, si nekaj izpisoval, jo položil nazaj in vzel iz registrature drugo knjigo rustikal in primerjajoč je sam s seboj, polglasno računal. Oblečen je bil v dolgo, do kolen segajočo suknjo višnjeve barve, s precepljenimi škrici in dvema vrstama velikih, srebrnih gumbov, ki se je tesno prijemala njegove visoke in sloke postave. Na visokem ovratniku iz črnega žameta, kakor tudi na privihanih rokavih so bile našite široke, fine čipke. Ker je imel suknjo zapeto, se mu je videl le deloma do pod vrat segajoč rudeč telovnik. Ozke hlače iz črnega sukna so se tesno oprijemale suhih krakov in

župnik sam, nekaj lepih pesmi, nakar je deklamirala hčerka cerkvenega ključarja Waldhau-serja primerno pesem in mu predala krasen šopek. Poslovodja hranilnice pa je pozdravil došle in posebno čg. župnika. V svojem govoru se je zahvalil v imenu vseh došlih čg. župniku za pravo, čisto ljubezen do svojih župljanov kot dušni pastir, ki je na podlagi svojih jezikovnih zmožnosti bil vedno pripravljen, da pomaga vsakemu posameznemu v njegovem materinem jeziku, kar je bilo posebno med vojno velikega pomena, ko je primanjkovalo, kakor sedaj, slovenskih duhovnikov, ki obvladujejo najmanj po dva jezika, in ko je bil klican tudi v sosedne župnije, da je delil zadnja tolažila v materinem jeziku. Ni pa bil na mestu samo kot duhovnik, ampak tudi dober svetovalec in delavec v gospodarskih vprašanjih. Najlepšo dobo svojega življenja je posvetil naši župniji. Gotovo, da je doživel v tej dobi več žalostnih nego veselih dni; veliko poniževalnega, da celo preganjanje je moral pretrpeti radi svojega delovanja in svojega kremenitega značaja. Ves svoj prosti čas in premoženje je daroval, da se je ustanovilo hranilno in posojilno društvo „Edinost“, ki še sedaj zelo koristno deluje na gospodarskem polju in je marsikateri delavski družini pripomoglo do lastnega doma. Zadruga si je nabavila sejalni in čistilni stroj, ki pa za vse člane že ne zadostujeta več. Do zadnjega je bil vodja zadruga in nje najboljši svetovalec. Vidno ganjen se je čg. prošt zahvalil za izraze udanosti in spoštovanja: Narod, ki spoštuje duhovnike, časti samega sebe! Želimo mil. g. proštu podkrnoškemu, da bi žel tudi v svojem novem delokrogu tako lepe uspehe!

Bistrica v Rožu. (Obžalovanja vreden slučaj.) Dne 21. t. m. se je vračal iz Sveč, kjer je bilo žegnanje, tukajšnji finančni paznik Majer domov. Sedel je na vozu neke kmetice, ki se je peljala zgodaj zjutraj na sejem v Celovec. Pri cesti pri p. d. Blozu je stal fužinski delavec Valter Špendir, ki je že pred leti izgubil eno oko vsled nezgode v tovarni. Ko se je bližal voz Špendirju, je skočil finančni stražnik Majer z voza in sunil Špendirja baje brez povoda v zdravo oko in sicer tako močno, da je nesrečnemu oko izteklo. Še drugi dan se je videla na tem mestu mlaka krvi, ki je tekla iz očesa. Re-veža so prepeljali v celovško bolnico, napadalca pa ovadili oblasti. Ravno isti dan zvečer se je pri Poročah s svojim motornim kolesom smrtno ponesrečil Emil Antonič iz Bistrice v Rožu. Antoniča, ki je bil nameščen v tovarni bleiberške unije v Töschlingu, smo izročili 24. oktobra materi zemlji. Naj počiva v miru!

Celovec. (Razno.) Število brezposelnih se vsak teden pomnoži. Dne 19. t. m. je bilo naštetih na Koroškem in že 1491 podpiranih. — Župnijo Podkrnos je zasedel župnik Ivan Brabenec. Za provizorja v Št. Tomažu pri Celovcu je bil imenovan Josef Rampič (Rampitsch), za provizorja na Strmcu Luka Oizinger, za soprovizorja v Podljubelju dr. Janko Sadojšek. Ka-

visoki škornji so dopolnjevali njegovo obleko. Allonge-lasulja — tisti čas pri gospodi splošno v navadi, katere črni kodri so mu, sklanjajočemu se na urbar, padali preko ram, je nekoliko komično pristojala njegovemu starikavemu in gladko obritemu obrazu, polnemu gub.

Ogromna starinska peč v kotu je blagodejno širila po sobi toploto. Na steni je visel železen oklep, čelada in arkebuza — spomin na stare dede, ki so se odlikovali v bojih s Turki. Podoba žalostne Matere božje, izvrstna kopija Dolcijeve Madone, je bila obešena nad tem starinskim orožjem.

Gospod Sigmund je zataknil gosje pero za desno uho in zopet stopil k omari ter vzel iz nje knjigo, kamor je zapisoval oskrbnik datjave podložnih, izvršeno tlako in desetino. Ravno je bil zamišljen v svoje delo, ko potrka nekdo na vrata.

Vstopi oskrbnik Hubert in globoko se klanjajoč izroči gospodarju šop pisem.

„Milostljivi gospod, gospodje na sosednih gradovih so se odvezali vabilu na pojutršnji lov.“

Gospod Sigmund naglo preleti z očmi pri-nešena pisma. Vsi povabljeni pridejo v četrtek na lov. Trušenjski pride, istotako humberški in rajneški, vovbrški in celo osterviški, ki pa pride že jutri zvečer, ker je najbolj oddaljen. Tudi föllerberški pride in celo sam cesarski vicedom iz Celovca, ki se mudi slučajno na föllerberškem gradu.

(Dalje sledi.)

plan Josef Haniš (Hanisch) je bil prestavljen v Dobro vas, provizor Ljudevit Majrič (Mairitsch) v Železni Kapli pa je postal kaplan istotam. Bolezenski dopust so dobili: kaplan Josip Boštjančič in župnik Josip Dobernik. — Celovško gimnazijo obiskuje 910 dijakov, ki so porazdeljeni v 27 razredov. Profesorjev je 54. Vsako leto se število dijakov pomnoži. Treba bo zidati novo poslopje. Vprašanje je, kam pojdejo vsi ti ljudje po končanih študijah. Slovenem se ni treba bati, ker nam izobražencev primanjkuje, znano pa je, da imajo Nemci že dolgo preveč študiranih ljudi. — Za včeraj je bila razpisana dražba Miklavčevega veleposstva. Cenilna vrednost 823.780,80 S, najnižja ponudba 505.721,20 S. — V občini Ribnice je odstopil župan Walcher, 6 občinskih odbornikov in 7 namestnikov. Deželna vlada je vsled tega razpisala nove volitve, ki se vršijo 15. decembra 1929. Do tega časa vodi posle dr. Pirker. — Dne 16. t. m. ponoči so vlomili tatovi v uradne prostore delavske bolniške blagajne v Trgu in odpeljali dve železni blagajni, v katerih je bilo za 1040 S bankovcev, en zlat za 100 K, 2 po 20 K in 2 po 10 K, 2 zlata prstana in 7 srebrnih kavnihih žličk. Tatove in blagajne še niso zasledili. — Nabori za zvezno vojsko se pričnejo na Koroškem 18. novembra in trajajo do 14. decembra. Prosilci morajo biti neporečene preteklosti, najmanj 164 cm veliki, povsem sposobni, od 18. do 26. let stari in neomžen ali vdovci. K naboru je treba prinesiti domovnico, rojstne listine, naravstveno izpričevalo, potrdilo o poklicu, zadnje šolsko izpričevalo in potrdilo o cepitvi proti kozam.

Št. Ilj nad Dravo. (Smrt.) V soboto, dne 26. t. m. smo pokopali Martinovega očeta s Trebinje. Lepa je bila zadnja njihova pot. Kljub slabemu vremenu se je zbrala številna množica ljudi, da jim izkaže zadnjo čast in uslugo. Saj so bili Martinov oče znan kot naša korenina, nad vse dober in skoz in skoz poštenjak, razumen gospodar, priden in varčen mož, veren in naroden. Dober oče so bili svoji družini, najboljši svetovalec v vasi in župniji, bivši župan v občini in do zadnjega občinski odbornik. In ko so ob njegovem grobu zapeli domači pevci večnolepo „Vigred se povrne“, ni ostalo suhega očesa. Res, kruto je posegla tokrat usoda v naš svet in iz naše srede iztrgala enega najboljših. Da bi jim bila domača zemlja lahka! — Zaostali Martinovi družini na Trebinji izreka uredništvo v imenu vseh v Celovcu strnjeno central najiskrenejše sožalje!

Št. Jakob v Rožu. (Smrt.) Zopet so zapeli zvonovi pri sv. Jakobu in naznanjali, da se vrača Miklova Rezika iz bolnišnice, a ne zdrava, kakor smo upali, temveč mrtva. Ko je pred štirinajstimi dnevi hotela iz parnega kotla zajeti vodo za umivanje poda, jo je vrela voda po vsem gornjem životu oparila. Udano je prenašala strašno trpljenje, dokler je ni smrt v četrtek 17. t. m. zvečer rešila mučeniških bolečin. Stara je bila šele 20 let. Kakšno sožalje čuti s stariši in sorodniki vsa naša in sosedna župnija, je pokazal pogreb. Nepregledna vrsta moških in žensk jo je spremljala na zadnji poti. Dekleta dekliškega odseka so jo nosile in cerkveni pevci so v pesmih žalovali, da se vigred sicer povrne, a Rezika nič več. Vidimo se šele nad zvezdami!

DRUŠTVENI VESTNIK

Podjuna, al' že spiš?

Gotovo poznate vsi to pesem o Urški. Kotmirčani so jo izbrali za našo pevsko prireditev v Borovljah in izvrstni njihov tenorist se je držal malce na smeh, ko je ob koncu zaokrožil pesem: Al' budiš?

Nekako tako vprašanje bi imeli mi na vas, Podjunčani, in na vaša oziroma naša društva. Al' že spite al' še budite? Naj so pri tem vprašanju izvzeti marljivi Globašani; upamo, da se jim je tudi njihov sestanek dobro posrečil kot njihova „Prisega“. Škoda, da Globasnica ni cela Podjuna ali boljše, da cela Podjuna ni kot Globasnica. Naj tudi v Pliberku ne mislijo, da jim bomo dali po njihovi uspeli igri „Zloba in zvestoba“ miru in počitka!

Tako ti primaha v pisarno fant korajžne besede in moške postave. „No, kako gre z vašim društvom?“ Pa začne tožiti, da spijo v društvu, da jim ni prav za sestanke in tudi igre bi izbrali le kako prav lepo in nikjer igrano, za

knjige pa je premalo časa. „Za hudiča, mož, kdo pa je pri vašem društvu tajnik?“ „Jaz!“

Obljubili so nam spodaj, da se zagotovo snidemo na našem fantovskem dnevu, ki naj v sili svoje vodilne misli tekmuje z rožanskimi prireditvami in resno možatostjo Zilanov. In zopet so nas potroštali in nam obljubili za vigred lepšega časa in boljšega razpoloženja. Dobro! Potem pa imate vi besedo!

Drugače radi priznamo, da je naš podjunski rod poleg zilskega najzdravejši in bi še lažje kot zadnji mogel izhajati celo tudi brez društev. Mi bi bili tega res veseli, a vendar ne bi čakali zato šele boleznin in potrebe. Zato pa fantje „vom Fleck weg“: V Št. Vidu imajo menda še nekje zakrite tamburice in njihov zbor je bil nekoč med prvimi na Koroškem. Radovedni smo, bi li znali zaigrati nekdanje komade. Morda bi vzbudili potem „zaspane“ Vinare k novemu življenju. In vrnil se jim je celo zopet njihov dobri kapelnik. In če bi jih znali, pa bi Marko lahko kar sklical kak sestanek in prijetno bi bilo; pravijo, da se boji dolgega časa v društvu. Škocijanarji so nam očitno zamerili in se zakleli, da se prej ne ganejo, dokler ne dobijo zahtevane partiture. Pavle iz Loge vasi, no, pa daj jim jo in oba greva k njihovi prvi prireditvi in nato „Pojdamo v Škuf'če“. Prav lušten semenj so morali imeti v Žitari vasi, ker se, kot izgleda, še niso oddahnil. Če že tako ljubite domačo družbo in zabavo, vam svetujemo kako veselo igro. V Železni Kapli so nam obljubili skioptično predavanje. „Sem dolgo čakal in se bal, slovo sem upu, strahu dal“, si morda mislijo izborni tržani. Samo termina in obvestila še ni. Predsednik društva nekje pri Vrbskem jezeru nam je nekoč tožil, da je težavno zakonsko in društveno breme

Steckenpferd-Lilienmilchshampoo :

Čudežna mehkoča, svilen blesk in skrivnosten vonj las so uspehi tega idealnega sredstva za negovanje dečje glave. 57

obenem. Morda si misli isto naš Martin tam pri Dobri vasi, da ni nikakega poročila. Pa kaj, en sam popoldan naj velja društvu in četudi samo eno nedeljo v mesecu. Kaj ne? In vi v Kazazah in Metlovi? Po zimi bo mraza in snega do kolena, zato hitite zdaj! Kako je z vašim pevskim zborom? Pogruntali so jo v Šmihelu in novemu odseku želimo prav veliko uspeha. Glejte samo eno, da ne bo treba nekoč zaigrati „Trauermarscha“ društvu in njegovemu delu. Naj bo to tudi vaša skrb! Vogrčani in Vogrčanke! Upamo, da vas je nastop Globašanov navdušil k novemu delu.

Kmalu bo prišel sv. Miklavž in božič in Silvester. Mir bo vsem ljudem na zemlji, ki so dobre volje. Dajte dokaza, Podjunčani in Podjunčanke, da ste dobre volje! Bog živi! In brez zamere!

† **Matiji Kacu, tovarišu-društveniku, v spomin.** Potrti in sklonjenih glav, zatopljeni v globoko žalost, smo stali tisto lepo pozno-poletno dopoldne, dne 3. septembra t. l., med množico drugih ljudi, številno zastopani člani pliberškega izobraževalnega društva na žvabeškem pokopališču, kjer smo v sveži grob položili k zadnjemu počitku najboljšega izmed nas, dragega tovariša Matijo Kaca, pd. Bošanka v Dobu. In ko se je oglasila žalostinka „Vigred se povrne“, ni ostalo nobeno oko suho. V sredi najlepših let nas je zapustil on, ki smo ga v dolgoletnem skupnem delovanju v pliberškem izobraževalnem društvu, v prizadevanju za skupne cilje, v vzorih in bojih, zmagah in porazih, spoznali do dobra in ga vzljubili. Svojo domačo, rodno hišo je ljubil, živel je za njo in je bil vreden naslednik svojega od dela utrujenega očeta, šel je korak naprej. Z modernimi pridobitvami v kmetskem gospodarstvu se je znal pametno in zmerno okoristiti in je bil še poln načrtov. Mnogo se je v kmetski stroki sam po knjigah in strokovnih časopisih izobraževal in je skušal, kar je spoznal za dobro, v trudu in znoju udejeviti na domačem posestvu. Tudi drugače je bil silno požrtvovalen. Kadar ga je društvo vabilo k sodelovanju pri igri, sestanku, seji, je rad storil, kolikor je mogel, vesel in vljuden. Med delo za narod pa je priševal tudi gibanje, da se odpravijo ali vsaj omejijo napake, ki ga razjedajo v korenini: alkohol in ne-

pravnost in kvarni vpliv degenerirane mestne kulture. V občevanju z dekleti je bil vedno fin in takten. Pa je bil lep fant, često silno razigran in vesel in rad je pel. Saj si je ravno s svojim vedno jasnim in veselim obrazom, simpatičnim in vljudnim nastopom na mah pridobil vse. Umrl je na posledicah zavratne bolezni, ki si jo je kot vojak nakopal v svetovni vojni. Bil je dalje časa ujet v Rusiji. Silno rad je pripovedoval o vtisih, ki jih je doživel med ogromnim slovanskim narodom. Svoje prepričanje je znal krepko braniti in je imel poguma dovolj, ako je slišal neosnovane napade na vero in duhovnike, odločno zavzeti pravo stališče. Vendar s svojimi nazori ni bil nikdar vsiljiv, bil je strpen in obziren in je rad in z razumevanjem poslušal mnenje drugih. Z njim je leglo v grob mnogo načrtov in nad, ki bi jih bil še rad uresničil. Sam se ni nikjer silil v ospredje, toda s svojim delovanjem je pokazal veliko talenta in zmožnosti. Zato je škoda, ki je nastala v naših vrstah velika. Njegovim domačim velja naše odkritosrčno sožalje!

Št. Ilj nad Dravo. (Pevska prireditev.) Nekako čudno tesno je človeku pri srcu v teh novemberskih praznikih in prav vesel si prisrčnega, domačega razpoloženja. Zato smo že danes hvaležni združenima pevskima zboroma iz Loge vasi in Bilčovsa, da nam priredita v nedeljo dne 3. novembra v Lederhasovi dvorani v Št. Ilju domačo pevsko prireditev, na kateri se izvajajo izključno samo naše domače pesmi. Nekoliko lažje bo pri srcu, če bomo čuli staro našo melodijo, ki je bila sveta našim prednikom. Dva- in dvajset pesmi imajo na sporedu in med njimi celo ono: Saj n'či frajda več na svjite, saj n'či frajda več zame. Prireditev se začne točno ob treh popoldne. Pričakujemo velikega odziva iz sosednjega Roža kakor tudi iz naše okolice. Poset so nam obljubili tudi že Škofičanarji in Hodišanarji.

Radiše. (Prireditev.) Naše izobraževalno društvo je praznovalo 20. t. m. petindvajsetletnico svojega obstanka. Spored je bil trenutku primeren: igra „Kateri bo?“, solospjev „Župan“, deklamacije in slavnostni govor Zvezinega predsednika čg. Poljanca. Prireditev se je vršila kljub slabemu vremenu na prostem, ker ni bilo mogoče dobiti drugih prostorov na razpolago. Igralci so svoje vloge izvršili dobro. Posebno bi omenili Bistroglava v osebi Culehnarjevega Šimna na Rutah in Marinko v osebi Martinove Urške v Lipici. Ugajale so tudi deklamacije in kuplet „Župan“, ki ga je izvajal Culehnarjev Šimen. Mislimo, da so se gledalci do dobrega nasmejali. Videli smo starca, ki je bil ves solzen od samega smeha. Zadovoljil nas je tudi nastop sicer maloštevilnega pevškega zbora. Udeležba je bila dobra in so gotovo odnesli vsi o prireditvi najboljše vtise na svoje domove. Obenem se zahvaljujemo slavnostnemu govorniku za njegov krasen govor. Prišel je kljub slabemu vremenu k nam v hribe. — Prihodnja prireditev bo „Miklavžev večer“. Gotovo bo tudi ta dan udeležba povoljna, ker prinaša Miklavž darove. Potrebno pa je, da se kremenito oprimemo našega društva, ker nadomestuje vse to, kar nam odreka večina, predvsem gojitev našega materne jezika.

GOSPODARSKI VESTNIK

Seja deželnega kulturnega sveta dne 10. oktobra 1929.

Predsednikovo poročilo.

Dne 18. septembra je bilo pregledovanje živine v Velikovcu. Prignalo se je veliko simendolske pasme in sme se reči, da je pri tem uspeh. Dne 19. septembra se je vršil razgovor z zastopniki notarjev v zadevi: ali se naj zapuščinske obravnave vršijo pri notarjih ali bolje pri sodnikih? Pritožbe so nekaterikrat utemeljene in najboljše se jim opomore, ako ljudje takoj poročajo kulturnemu svetu. Višino pristojbin pa določuje postava, in notarji mislijo, da je njihov zaslužek le skromen. Zahtevati pa je treba, da se pristojbine ne bo plačevalo od skupnega, marveč samo od čistega premoženja. Predsednik notarijske zbornice izjavlja, da se bodo notarji posluževali tarife le pravično. Dne 21. septembra so se ogledovale vspenjače na Tirolskem. Na Koroškem bo treba na-

praviti nekaj takih vpenjač. Dne 27. septembra se je vršilo na Dunaju posvetovanje o razdelitvi šestih milijonov, ki jih je vlada volje dovoliti kmetom kot podporo za obdelovanje žitnega polja, ko cena niti dela več ne plača. Seja pa je bila zelo kratka, ker je predsednik konference izjavil, da je svota sploh premajhna in jo je treba poprej zvišati.

Dne 28. se je v Solnogradu vršilo posvetovanje mlekarov, ki so volile odbor, ki se naj posvetuje o združenju. Nižjeavstrijska kmetijska zbornica je zahtevala, da naj bodo v mlekarstvu zvezi tudi producenti, kmetje zastopani. Profesor Winter je poročal, da bi bilo treba pogledati, kaj Nemčija potrebuje in kupuje? Emendolskega sira se v Nemčiji zelo malo proda in porabi, da pa se veliko sira dovažja iz Angleške in Holandske. Zato bo treba izdelovati dotične vrste sira, Nemčija potrebuje dotičnih vrst sira dvajsetkrat toliko, kot ga zamore napraviti Avstrija s svojim mlekom. To vprašanje je za nas velepomembno, ko s svojim mlekom kmalu nimamo kam. — Dne 1. oktobra se je prodala beljaška mlekarica gornjekoroški v Spitalu. Združena mlekarica dobiva zdaj na dan 96 do 105 hektolitrov mleka in že precej more zadovoljevati željam Dunajske mlekarne, ki rada jemlje naše boljše mleko kakor tisto iz žganjarn pri Dunaju. Dne 4. oktobra se je na Dunaju vršila seja predsednikov. Govorilo se je o obrambi živinoreje proti boleznim, ki še širijo ob mejah. Kontumac na meji naj se podaljša od 14 dni na 4 tedne. — Ker je Italija zaprla svoje meje za avstrijski krompir, bo treba naš pridelek varovati s carino proti Česki. Potem bo treba tovarne za škrob prisiliti, da rabijo domači krompir in ne tujega. Kmetijski kontingent (množina) za špirit naj se zviša na 70%. Ko se je v Italiji našel rak na krompirju, ki se je pripeljal iz Avstrije, se je dognalo, da je prišel dotični krompir iz Česke. Zato se je treba zavarovati proti Česki, kakor se Italija varuje proti nam. Pomladi se bo treba odločno braniti pred uvozom zgodnjega krompirja iz Italije. Domači naš krompir se lahko rabi do junija meseca in čisto nepotrebno je, da se prej uvažja krompir iz Italije. Menda pa n. pr. tvrdka Fišl pri Celovcu sama uporabi toliko materijala za špirit, da bi mogla pokupiti ves odvišni koroški krompir.

(Dalje sledi.)

Tržne cene. Beljak: beli ohrovt 30, rdeče zelje 40, kapus 50, korenje 40, repa 20, pesa 40, glavната solata 20, endivija 20, zluščen fižol 80, čebula 40, paradižniki 80, špinata 80, krompir 15 g, karfijol 1,60, česen 1,60, hren 3,60 S, namizna jabolka 80, jabolka za kuho 60, hruške za kuho 60 g, namizne hruške 1, grozdje 2, goveje meso 3,40, telečje 3,60, svinjsko 3,80, preka-jeno 4,80, orehi 1,20 S, mleko 44 g, sladka smetana 4, kislina 2,40, čajno maslo 6,40, skuta 1,60, strd 6 S za kg. Jajce komad 24 g. — Cene v celovski klavnici: voli 3,20—3,40, telice 3—3,20, mlade krave 3—3,10, starejše krave 2,60—2,80, pitani biki 3—3,10, biki za klobase 2,70—2,85, drobnica 2,10—2,30, mesne svinje žive dobavljene 3—3,10, mrtve dobavljene 3,—, teleta 3 S za kg.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Ko so od leta 1924 naprej opuščale vse večje banke uradnike, jih je Bodenkreditanstalt nastavila 310 več. — Dunajska policija je prišla 18letnega Josefa Kesslerja, ki ima na vesti samo 187 posrečenih tatvin. Ima tudi dober spomin in je pri 96 slučajih natančno opisal način tatvine. — Lani je posetilo Avstrijo 4,150.000 tujcev. — Septembra se je v primeri z avgustom vložilo 15 milijonov S manj v hranilnice. Vzroki padca hranilnih vlog so vsem znani. — V Nežideru na Gradiščanskem protestantska občina ni hotela plačati svojega učitelja. Učitelj je tožil in šolsko poslopje je prišlo na dražbo. Šolo je kupil nek mesar za 9400 S. — V Inomostu je bil obsojen na 4 leta poostrene ječe visokošolec Halsmann, ki je umoril svojega očeta. — Vsled velikega popraševanja po tujih valutah se je tečaj dolarja, švicarskega franka, dinarja, marke in češke krone nekoliko dvignil. — 20. t. m. so bile na Štajerskem volitve v kmetijsko zbornico. Landbund je dobil 14, kršč. soc. Bauerbund 15 in soc. dem. 2 mandata. V okrajnih zbornicah bodo imeli landbundovci 103, kršč. soc. 107 in soc. dem. 15 zastopnikov. — Poštna uprava je izdala nove znamke, ki pridejo v promet 4. no-

vembra in ki bodo imele slike mest in pokrajin. — Jugoslavija: Za pomočnika banu dravske banovine je bil imenovan dr. Otmar Pirkmajer. — V vasi Dijavici sta vdrla v stajo Ivana Čoviča 2 volka, ki sta poklala 40 ovc. V nadomestilo je dal Čoviču vsak sosed po eno živo ovco. — Vlada se bavi z zakonom, ki bo določal, da se sme v uradnem poslovanju uporabljati samo latinica. — Nemčija: Ko je pri Kasslu drvel neki avto po cesti, je naenkrat skočil iz gozda velik jelen. Avto se je zaletel vanj in se pri tem prevrnil. Dva avtomobilista sta ostala na mestu mrtva, tretji pa je bil težko ranjen. Tudi jelen je seveda pri tem poginil. — „Grof Zeppelin“ je preletel 15. t. m. ponoči in 16. Avstrijo, Madžarsko, Jugoslavijo, Bolgarsko, Romunsko in Češkoslovaško. — Dne 13. t. m. je obiskalo grob dr. Stresemanna 100.000 ljudi, tako da je bila policija prisiljena ukreniti obsežne varnostne odredbe. Opažati je bilo med množicami posebno veliko deželanov, ki so se prišli pokloniti spominu velikega nemškega državnika. — V zadnjem času je bil med Kölnom in Mülheimom otvorjen največji viseči most v Evropi. — 15.000 nezakonskih otrok so pustili angleški vojaki v Porenju. Skrbeti bo morala za nje sicer Nemčija, ki pa bo plačevala toliko manj reparacij. Anglija bo plačevala seveda samo za tiste otroke, pri katerih se dokaže, da je oče Anglež. — Pri postaji Reichelsdorf sta trčila skupaj 2 brzovlaka. Nesreča je zahtevala 5 mrtvih in 56 ranjenih. — Češkoslovaška: Za volitve v praški parlament, ki so se vršile preteklo nedeljo, je vložilo 19 strank svoje kandidatne liste, med njimi 6 nemških. — Preteklo nedeljo so bile volitve v državni zbor. Zveza nemških kmetov je v svrhu agitacije poklicala več agitatorjev iz Avstrije. Tja so odšli landbundovski poslanci Amman, inž. Tavšič (Tauschitz), dež. svetnik Winkler in nar. svetnik Dewaty, ki so govorili tam na javnih zborovanjih. Kaj bi se neki zgodilo, če bi prišli na naše volilne shode poslanci iz Jugoslavije in agitirali za našo stranko. Še to nam zamerijo, ker so se letošnjega sestanka Kluba hrvatskih in slovenskih akademikov iz Avstrije udeležili tudi nekateri akademiki iz Slovenije. — Italija: Vatikansko mesto ima 526 občanov, med njimi je tudi Avstrijec kardinal Frühwirth. — Pri Campolu je zadel voz cestne železnice v tovarni vlak, pri čemer je bilo ubitih 6 oseb. Razen tega je bilo 50 oseb več ali manj težko ranjenih, dočim je drugih 50 zadobilo lažje poškodbe. — Rusija: Ruski koledar, ki obsega 73 tednov po 5 dni je stopil 1. oktobra v veljavo. Nedelje, prazniki pa so samo trije: 22. januar, 1. maj in 7. november. Vsak peti dan se morejo državljanji odpočiti.

Za tiskovni sklad so darovali: Josip Poglič, Spodnji Breg, 2 S; Janez Šnedic, Št. Ilj, 2 S; Stefan Bayer, Loga vas, 2,50; Vekoslav N., Lipa, 10; Alojz Čertov, Slovenji Plajberk, 1; Ivan Mosbicar, Celovec, 1; Terezija Trampič, Celovec, 0,50; neimenovan iz Št. Jakoba 10; neimenovan 2; Miha Rovišnjak, Št. Peter, 1; Karol Dobernik, Grabštanj, 1; neimenovana iz Medgorij 1; Jan Vospornik, Podravlje, 5; Tone Sloki, Celovec, 5; Josip Lavre, Vabnja vas, 2; neimenovana iz Lesinj 2; Josip Dobernik, Rožek, 2; dr. Rudolf Blüml, Celovec, 2; Lorenc Silan, Sreje, 1; neimenovan iz Celovca 1; neimenovan iz Škocijana 3; neimenovan Podjunčan 100; Gozdni mož v Št. Jakobu 1; Peter Mohar, Dobrla vas, 3; Franc Kordež, Kokje, 2; Valentin Kometter, Borovlje, 3 S. Da bi vsi ti darovalci, katerim se za prispevke najlepše zahvaljujemo, našli obilo posnemačev!

Vabilo.

Izobraževalno društvo v Globasnici priredi dne 3. novembra

Materinski dan

s sledečim sporedom:

Dopolodne v cerkvi pridiga, maša in skupno obhajilo članov.

Popoldne ob 3. v društvenih prostorih govor čg. msgr. Podgorca, deklamacije, recitacije ter nabožna igra **Genovefa**

Vstopnina samo polovična.

125

Vsi se prisrčno vabijo, posebno pa matere.

ODBOR.

Zahvala.

Ob smrti naše drage, nepozabljive

Minke Rol

p. d. Tišlarjeve na Bistrici

se iz srca zahvaljujemo vsem ljubim prijateljem in znancem, ki so jo spremljali k večnemu počitku. Zahvaljujemo se dekletom z Bistrice in iz Velike vasi, ki so jo tolikokrat obiskovale v njeni težki bolezni. Iskrena hvala vsem, posebno bistriškimi dekletom za lepe šopke in lepi venec, ki še sedaj krasi njen sveži grob. Velika hvala našim vrlim pevcem za njih žalostinke. Zahvaljujemo se posebno dekliskemu odseku za krasen venec in požrtvovalnost, ker so jo nosile na njeni zadnji poti. Častna hvala tudi našemu č. gospodu župniku za njegove obiske in za njegove poslovnine besede, ki jih je govoril ob njenem odprtem grobu. Zahvaljujemo se tudi za vse izraze sočutja.

Tisočera hvala vsem!

Na Bistrici v oktobru 1929.

124

Žaluoja družina Tišlarjeva.

Slovinci, pomnite, da smo mi že nad 1300 let na Koroškem!

Hranilnica in posojilnica

pri Devici Mariji na Jezeru v Prevaljah, r. z. z n. z., Mežiška dolina, Jugoslavija

se priporoča vsem,

ki imajo trgovske zveze z Jugoslavijo, za vsakovrstne denarne transakcije. Prejema tudi od vsakogar

hranilne vloge v dinarjih in šilingih

in nudi najugodnejše obrestovanje. Ker je zavod zadruga z neomejenim poroštvom, je denar popolnoma varno naložen.

Uraduje se dnevno.

113

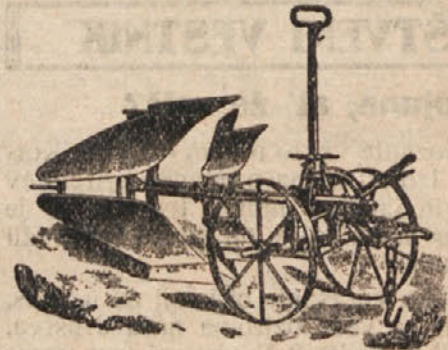
Na vprašanja se odgovarja brezplačno.

Kajetan Hattenberger, urar v Pliberku

priporoča svojo bogato zalogo srebrnih in niklastih ur, tudi Omega in Doxa, dalje budilk, stenskih in nihalnih ur. V zalogi ima tudi poročne prstane v vsaki velikosti, kakor tudi za vsako starost primerna očala.

124

Originalno Melotte-jevo brabantsko oralo

Izborna oralna priprava za naprednega poljedelca.

Ceniki zastopnik.

Ugodno plačilo na obroke.

MELLOTTE-WERKE
WIEN IV., MAYERHOF GASSE 16

Zastopnik: Valentin Lassnig, posestnik
Nova vas, P. Förderlach

103